

Slovensko bojuje proti stáčaniu kilometrov

Manipuláciu s odometrami zakazuje 26 krajín EÚ. Len desať z nich prijalo dodatočné opatrenia na preverenie počtu najazdených kilometrov pre zákazníkov. Štáty ako Belgicko a Holandsko zriadili databázové systémy, ktoré uchovávajú záznamy o najazdených kilometroch z pravidelných technických kontrol, údržby, kontrolných prehliadok v opravovniach a pod. Počet vozidiel so zmanipulovaným odometrom sa v oboch krajinách po zavedení systémov výrazne znížil. Dvanásťročné praktické skúsenosti a výnimočné výsledky belgického systému Car-Pass potvrdili, že prevencia je oveľa účinnejšia ako sankcia. Na podobnú cestu ako Belgicko sa vydalo aj Slovensko. **Európsky model eliminácie podvodov s odometrami pozostáva z troch základných systémových bodov:**

1. vytvorenie vnútroštátneho registra na priebežné zaznamenávanie najazdených kilometrov:

Z toho dôvodu v roku 2016 na Slovensku vznikol novelou zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách Register prevádzkových záznamov vozidiel (RPZV) nazývaný pracovne MileageSK. V zákone č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý od 20. mája 2018 nahradil citovaný zákon č. 725/2004 Z. z., je registru venovaný samostatný § 48. Do registra sa priebežne zaznamenávajú najazdené kilometre vozidla v rôznych životných situáciách počas prevádzky vozidla až do jeho vyradenia z evidencie, aby sa eliminovala neoprávnená manipulácia so zobrazovanou hodnotou odometra. Do účinnosti nového zákona zaznamenávali do RPZV údaje o stave odometra hlavne TK, EK a kontroly originality. To tvorí okolo 25,7 milióna záznamov k viac ako 3,4 milióna na Slovensku registrovaných vozidiel. Ďalšie údaje sú k dispozícii prostredníctvom EUCARISu.

2. prepojenie národných registrov do európskej výmennej siete:

RPZV je už prepojený cez modul Mileage európskej výmennej platformy údajov v doprave EUCARIS s niektorými členskými štátmi. Kontrola odometrov na jednotlivých dovezených vozidlách sa uskutočňuje v rámci kontroly originality. Napr. pri dovozoch z Holandska sa podarilo za prvých päť mesiacov tohto roka znížiť počet manipulácií zo 42% na 10,6 %. To je jasný dôkaz účinnosti overeného systému.

3. zabezpečenie neustále sa zvyšujúceho počtu záznamov, ktorý zníži priestor na manipuláciu až do takej miery, že sa manipulácia nevypláca:

Právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia podnikajúci s cestnými motorovými vozidlami majú od 20. mája tohto roka povinnosť zasielať informácie o vozidlách do RPZV (tzv. „prispievatelia“). Podrobné informácie ustanovuje § 48 ods. 3 nového zákona. Údaje sa zväčša budú zasielať automatizovane priamo z produkčných systémov prispievateľov. Zasláním informácií je zároveň splnená oznamovacia povinnosť podľa ktorej osoby, ktoré zistia neoprávnenú manipuláciu so zobrazovanou hodnotou odometra alebo neoprávnenú manipuláciu s odometrom vozidla, sú povinné bezodkladne oznámiť Slovenskej obchodnej inšpekcii všetky im známe identifikačné údaje. Prispievatelia sú od účinnosti nového zákona súčasne oprávnení dostávať a tlačiť údaje z RPZV formou požadovaného výpisu. Výpis je v súčasnosti dostupný vo všetkých pracoviskách kontroly originality vozidiel ako samostatný úkon nevyžadujúci absolvovanie kontroly originality.

Sankcie za stáčanie kilometrov

Je zakázané neoprávnene manipulovať so zobrazovanou hodnotou odometra alebo neoprávnene manipulovať s odometrom cestného motorového vozidla, vyhotoviť, zaobstarať alebo dať inej osobe zariadenie alebo softvérové zariadenie na účel neoprávnenej manipulácie so zobrazovanou hodnotou odometra alebo neoprávnenej manipulácie s odometrom cestného motorového vozidla.

Právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom sa zakazuje uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v Slovenskej republike cestné motorové vozidlá, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo k neoprávnenej manipulácii s odometrom cestného motorového vozidla, alebo inak sprostredkovať ich predaj na trhu v Slovenskej republike; to neplatí, ak je informácia o neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo o neoprávnenej manipulácii s odometrom zverejnená pred uvedením, sprístupnením alebo sprostredkovaním predaja a k vozidlu je pripojený výpis z registra prevádzkových záznamov vozidiel.

Za porušenie týchto zákazov Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 3 000 eur do 100 000 eur.

Právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom sa zakazuje uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v Slovenskej republike cestné motorové vozidlá alebo inak sprostredkovať ich predaj bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla v každej zverejnenej cenovej ponuke, ako aj vo všetkých propagačných materiáloch, zmluvách a preberacích protokoloch.

Za porušenie tohto zákazu Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 500 eur do 3 000 eur.

Ak fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba opakovane porušuje uvedené zákazy, považuje sa takéto konanie za osobitné závažné porušenie povinností podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) a živnostenský úrad miestne príslušný podľa sídla právnickej osoby alebo bydliska fyzickej osoby zruší živnostenské oprávnenie.

Ale aktuálnym európskym snažením už nie je prioritne represia a postih za podvod s najazdenými kilometrami, keďže táto cesta sa ukázala ako absolútne neúčinná hlavne v krajinách, kde špeciálne tento druh podvodu ustanovili za trestný čin. Dvanásťročné praktické skúsenosti a výnimočné výsledky belgického systému Car-Pass potvrdili, že prevencia je oveľa účinnejšia ako sankcia. Preto Európsky parlament tento systém odporúča ako vzorový pre členské štáty EÚ.

Ďalšie informácie budú zverejňované na www.rpzv.sk.

Zdroj: www.rpzv.sk